ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА

№ 75.

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, *26-го Сентября.*—1847—*Wilno.* PIĄTEK, *26-go Września.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 20-го Сентября.

Государь Императоръ, въ пребываніе Свое въ Кіевѣ, 8-го Сентября, изволилъ посѣтить, въ часъ по полудни, Софійскій Соборъ, потомъ Михайловскій Монастырь, засимъ осматривалъ городъ и строющееся зданіе 2-й Гимназіи. — Послѣ сего, Его Величество, утвердивъ на Старомъ Кіевѣ, новую площадь и мѣсто, для постройки присутственныхъ мѣстъ, благоволилъ осматривать арсеналъ.

9-го Сентября, въ 10 часовъ утра, Его Императорское Величество изволилъ слушать Божественную Литургію въ Кіево-Печерской Лаврѣ, по окончаніи которой произвелъ смотръ войскамъ, собраннымъ при городѣ Кіевѣ, найдя оныя въ отличномъ во всѣхъ частяхъ порядкѣ и примѣрномъ устройствѣ. Послѣ обѣда, Государь Императоръ изволилъ посѣтить Институтъ Благородныхъ Дѣвицъ, осмотрѣвъ затѣмъ работы на Александровской Горѣ.

10-го Сентября, Государь Императоръ изволилъ осматривать мѣстности при спускахъ къ Днѣпру, гдѣ предположена постройка постояннаго моста, потомъ осматривалъ работы въ Кіевской Крѣпости. Въ часъ по полудни, Его Величество изволилъ быть въ госпиталѣ, затѣмъ посѣтилъ Университетъ Св. Владиміра, и осмотрѣлъ тамъ ботаническій садъ съ оранжереею, потомъ мѣстность слободы Шулявщины.

Въ 6 часовъ по полудни, Его Величество благоволилъ осматривать пѣхотные бараки и мѣстность противъ нихъ.

Государь Императоръ изволилъ осматривать, 11-го числа Сентября, саперный лагерь близъ Кіева, потомъ посѣтилъ казармы Военныхъ Кантонистовъ, и засимъ Его Величество былъ въ Кіево-Печерской Лаврѣ, гдѣ и прикладывался къ Иконамъ и Св. мощамъ.

Того же числа, въ 4 часа по полудни, Его Императорское Величество изволилъ отправиться въ Елисаветградъ.

—

13-го сего мѣсяца, Его Императорское Высочество Герцогъ Максимиліанъ Лейхтенбергскій изволилъ отправиться за границу на почтовомъ пароходѣ „Прусскій Орелъ."

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 20-go Września.

Jego Cesarska Mość, podczas swojéj bytności w Kijowie, 8-go Września, raczył zwiedzić o godzinie 1-éj z południa, Kościół Katedralny św. Zofii, potém Monastyr św. Michała, nareście oglądał miasto i wznoszące się gmachy 2-go Gimnazyum. Poczém, Jego Cesarska Mość zatwierdziwszy w Starym Kijowie nowy plac i miejsce na budowę urzędowych gmachów, raczył oglądać arsenał.

Dnia 9-go Września, o godzinie 10-éj z rana, Jego Cesarska Mość raczył słuchać Mszy św. w Kijowskim Peczarskim Monastyrze, po któréj ukończeniu odbył przegląd wojsk zgromadzonych pod Kijowem, i znalazł je w wybornym pod każdym względem porządku i we wzorowém urządzeniu. Po obiedzie, Jego Cesarska Mość raczył odwiedzić Instytut Szlachetnych Panien, poczém obejrzał roboty na Górze Alexandrowskiéj.

Dnia 10 Września, Cesarz Jego Mość raczył oglądać położenie miejsca przy zjeździe ku Dnieprowi, gdzie zamierzone jest wybudowanie stałego mostu, poczém oglądał roboty w twierdzy Kijowskiéj. O godzinie 1-éj z południa, Jego Cesarska Mość raczył być w Szpitalu, potém odwiedził Uniwersytet św. Włodzimierza i obejrzał tam ogród botaniczny z oranżeryą, a następnie położenie słobody Szulawszczyny.

O godzinie 6-éj z południa, Jego Cesarska Mość raczył oglądać baraki piechoty i miejsca naprzeciw ich położone.

Jego Cesarska Mość raczył oglądać, 11 Września, obóz saperów niedaleko Kijowa, potém odwiedził koszary Wojennych Kantonistów, a następnie Jego Cesarska Mość był w Kijowskim Peczarskim Monastyrze, gdzie oddawał cześć obrazom i relikwiom Swiętych.

Tegoż dnia o godzinie 4-éj po południu, Jego Cesarska Mość raczył udać się do Elizawetgradu.

—

Dnia 13-go Września, Jego Cesarsra Wysokość Xiąże Maxymilian Leuchtenbergski raczył udać się za granicę na statku parowym *„Orzeł Prusski."*

---

(1)

— Герцогъ и герцогиня Немурскіе, пріѣхавшіе 13-го числа вечеромъ, изъ Компьена въ СенъКлу, третьяго дня отправились обратно въ Компьенъ.

— Въ *Moniteur* стараются убѣдить въ маловажности побѣды Абд-эль-Кадера въ Мароккѣ, чтобы успокоить колонистовъ на границѣ Алжиріи; однако донесенія изъ Алжиріи, простирающіяся по 5-е Сентября, представляютъ положеніе вещей въ марокскомъ Государствѣ весьма опаснымъ: сообщаютъ даже изъ Алжира, что генералъ Бедо просилъ, чтобы правительство отправило въ Марокко 10,000 чел.

— Въ газетахъ сообщаютъ: „Министерство послѣ колебанія относительно мѣръ, которыя слѣдуетъ предпринять въ отношеніи Марокко, опредѣлило наконецъ вооруженную интервенцію въ пользу Императора Абдеръ-Рамана. Принцъ Омальскій, участвовавшій въ кабинетномъ совѣтѣ, въ коемъ состоялось сіе опредѣленіе, внушилъ необходимость интервенціи. Этою экспедиціею принцъ хочетъ ознаменовать свое вступленіе въ должность алжирскаго генералъ-губернатора.

— Посланы повелѣнія нѣкоторымъ полкамъ, расположеннымъ въ южныхъ городахъ, чтобы они отправились въ Тулонъ, откуда имѣютъ отплыть въ Алжирію. Генералъ Бедо, какъ говорятъ, не будетъ участвовать въ экспедиціи, и останется въ Алжирѣ. Говорятъ также, что отправлено будетъ нѣсколько линейныхъ кораблей для крейсированія при марокскихъ берегахъ. Весьма можетъ статься, что Абд-эль-Кадеръ, при быстротѣ своихъ движеній, будетъ уже имѣть въ своемъ обладаніи Фецъ и главнѣйшіе марокскіе города, прежде чѣмъ французскія войска соберутся для поддержанія Императора.

— Движеніе, имѣющее цѣлію реформу выборовъ, все болѣе и болѣе распространяется. Въ разныхъ пунктахъ страны, какъ сообщаютъ газеты, предположено устроить слишкомъ 50 празднествъ. Повсюду образуются комитеты, которымъ предоставлено производить вліяніе на направленіе публичнаго мнѣнія и выборовъ.

— Г. Дюранъ, отвѣтственный редакторъ *Gazette de France*, судомъ присяжныхъ сенскаго департамента, приговоренъ заочно къ годичному заключенію и уплатѣ пени въ 3,000 фр., за статью объ умерщвленіи герцогини Праленъ; между тѣмъ за напечатаніе той же статьи освобождена отъ отвѣтственности газета *Democratie pacifique*, на которую жаловались вмѣстѣ съ *Gazette de France*.

— У Редактора жур. *Gazette de France*, Женуда, который не хотѣлъ платить подати, описали всю движимость, и подвергли публичной продажѣ; онъ подалъ апелляцію въ Королевскій судъ.

— Французскій посланникъ въ Монтевидео, гр. Валевскій, какъ слышно, получилъ повелѣніе немедленно возвратиться во Францію изъ Ріо-Жанейро, гдѣ онъ теперь находится. По этому можно полагать, что правительство наше намѣрено принять противъ Розаса рѣшительныя мѣры.

18 Сентября.

Вчера происходилъ кабинетный совѣтъ подъ предсѣдательствомъ Гизо. Утверждаютъ, что министерскій совѣтъ рѣшилъ отправить 10,000 чел. въ Африку.

— Сегодня обнародовано королевское постановленіе отъ 12-го с. м., о прощеніи находящихся въ заключеніи за смятенія, причиненныя ими по случаю дороговизны жизненныхъ припасовъ. Число помилованныхъ, по оффиціальному списку, простирается до 454 чел. Только нѣкоторыя лица не прощены, и именно тѣ, которыя уже прежде были наказываемы за другія преступленія.

— Г. Бруссе усердно производитъ дальнѣйшія изслѣдованія по дѣлу дѣвицы Люзи Депортъ. Разные свидѣтели, которые были уже допрашиваемы канцлеромъ, герцогомъ Пакье и коммисіею суда перовъ, дали на дняхъ снова свои показанія передъ этимъ слѣдственнымъ судьею. Изъ послѣдняго допроса, сдѣланнаго дѣвицѣ Депортъ, продолжавшагося пять часовъ, мы узнали о нѣкоторыхъ подробностяхъ. Какъ при прежнихъ обнародованныхъ допросахъ, такъ и нынѣ съ равномѣрнымъ жаромъ и энергіею она защищаетъ свою совершенную невинность. Сверхъ всякаго ожиданія, дѣвица Депортъ очастливлена было на дняхъ знаками благосклонности и сочувствія. Съ разрѣшенія верховной власти вручено ей было письмо одной молодой дамы, которую прежде она воспитала въ Англіи. Дама эта узнавъ о ея положеніи, въ слѣдствіе печальной

— Xiążę i Xiężna Nemours, którzy przybyli 13 go wieczorem z Compiégne do St. Cloud, opuścili znowu onegdaj wieczorem tę rezydencyą, udając się do Compiégne.

— *Moniteur* stara się zmniejszyć ważność zwycięztwa Abd-el-Kadera w Marokko, aby uspokoić osadników na granicy Algieryi. Z tém wszystkiém wiadomości z Algieru sięgające do d. 5 września, przedstawiają stan rzeczy w państwie Marokkańskiém jako bardzo zatrważający; jakoż zapewniają z Algieru, że Jenerał Bedeau upraszał rząd, aby 10,000 wojska wysłał do Marokko.

— W korrespondencyi czytamy: „Ministerstwo po kilkodniowém wahaniu się co do postępowania, jakie przyjąć wypada względem Marokko, postanowiło nakoniec zbrojną interwencyą na korzyść Cesarza Abder-Rhamana. Xiążę Aumale, znajdujący się na radzie gabinetowéj, na któréj powzięto to postanowienie, żywo przedstawiał potrzebę tego kroku. Przez tę to wyprawę chce Królewicz oznaczyć objęcie urzędu Jeneralnego Gubernatora Algieryi.

— Przesłane zostały rozkazy do kilku półków stojących w miastach południowych, aby się udały do Tulonu, zkąd mają odpłynąć do Algieryi. Jenerał Bedeau, jak mówią, nie będzie należał do wyprawy i pozostanie w Algierze. Mówią także, że kilka liniowych okrętów wysłanych zostanie dla krążenia przy brzegach Marokkańskich. Bardzo być może, przy szybkości poruszeń Abd-el Kadera, że już będzie panem Fezu i główniejszych miast Marokkańskich, nim się wojsko francuzkie zgromadzi dla dania pomocy Cesarzowi.

— Ruch, mający na celu reformę wyborów, coraz bardziéj się szerzy. Wymieniają przeszło 50 uczt, które mają mieć miejsce w różnych punktach kraju. Wszędzie tworzą się komitety, którym komitenci powierzają kierunek opinii publicznéj i wyborów.

— Sąd przysięgłych departamentu Sekwany skazał zaocznie P. Durand, odpowiedzialnego administratora *Gazette de France*, na roczne więzienie i 3,000 fr. kary pieniężnéj, z powodu artykułu o zamordowaniu Xiężny Praslin; przeciwnie, uwolnił *Democratie pacifique*, jakkolwiek rzeczony dziennik, o równe, jak *Gazette de France*, przestępstwo był oskarżony.

— Xiędzu Genoude, Redaktorowi dz. *Gazette de France*, który nie chce płacić podatków, zabrano wszystkie ruchomości i publicznie je sprzedano. Genoude appellował do sądu Królewskiego.

— Poseł francuzki w Montevideo, Hrabia Walewski, miał otrzymać rozkaz powrócenia bezzwłócznie do Francyi z Rio-Janeiro, gdzie się udał w ostatnich czasach. Z tego wnosić można, iż rząd chwyci się względem Rozasa ostatecznych środków.

Dnia 18 września.

Wczoraj zebrała się rada gabinetowa pod przewodnictwem P. Guizot. Zapewniają, że postanowiono wysłać 10,000 wojska do Afryki.

— Dziś dopiéro ogłoszone jest postanowienie królewskie z dnia 12 b. m., udzielające ułaskawienie uwięzionym za niespokojności wynikłe w skutku drożyzny żywności. Liczba ułaskawionych według listy urzędowéj wynosi 454. Mała tylko liczba osób stanowi wyjątek, które już pierwéj karane były za inne występki.

— P. Broussais prowadzi gorliwie dalsze inkwizycye w sprawie panny de Luzy Desportes. Różni świadkowie, którzy już byli słuchani przez Kanclerza Xięcia Pasquier i przez Kommissyą Sądu Parów, złożyli też w tych dniach zeznania przed tym Sędzią instrukcyjnym. Z przesłuchania panny Desportes, które pięć godzin trwało, dowiadujemy się niektórych szczegółów. Jak na dawniejszych przesłuchaniach przed Kanclerzem, tak i teraz obstaje ona z tąż samą żywością i energią przy swéj zupełnéj niewinności. W tych dniach także otrzymała nad wszelkie spodziewanie pokrzepiający dowód przywiązania i współczucia. Za pozwoleniem najwyższéj władzy złożono jéj pismo od jednéj młodéj damy, którą dawniéj w Anglii wychowała. Dama ta dowiedziawszy się o jéj położeniu w skutku tragicznéj historyi rodziny Praslin, chciała dawniejszéj swéj nauczycielce, w najczulszych i dla odbie-

исторіи семейства Праленъ, хотѣла бывшей своей наставницѣ въ нѣжныхъ выраженіяхъ доставить отраду. Дѣвица Люзи Депортъ, получивъ письмо, тотчасъ узнала руку особы, которою оно было написано, и прижала его къ сердцу; чувствительнѣйшую благодарность свою она излила въ длинномъ отвѣтѣ, для котораго употребила значительную часть ночи. Отвѣтъ препровожденъ будетъ по назначенію, при посредствѣ англійскаго посольства.

— Маршалъ Себастіани отъѣзжаетъ съ дѣтьми своей дочери въ Италію, гдѣ намѣревается провести зиму.

— Въ распоряженіе маршала Себастіани отданъ казенный пароходъ *Pegouin*, для перевезенія смертныхъ останковъ герцогини Праленъ въ Корсику.

— На могилѣ герцога Пралена положенъ надгробный камень, безъ надписи, только съ изображеніемъ креста.

— Герцогъ Глюксбергъ сообщилъ правительству изъ Мадрита, что новое министерство намѣрено созвать новыя избирательныя коллегіи между 25 и 30 ч. с. м., съ тою цѣлію, чтобы избраны были новыя депутаты для конгресса, долженствующаго собраться 15 Октября. Кортесамъ имѣетъ быть предложенъ проектъ относительно перемѣны закона о престолонаслѣдіи.

— Въ жур. *Indicateur de Bordeaux* сообщаютъ, что Королева Христина отправилась тайно изъ Парижа къ испанскимъ границамъ.

19 Сентября.

Въ *Gazette de France* пишутъ, что въ послѣднихъ засѣданіяхъ совѣта министровъ рѣшено собрать у подошвы пиренейскихъ горъ лагерь въ 40,000 челов. Въ совѣтѣ было даже изъявлено желаніе, чтобы составъ этого обсерваціоннаго корпуса простирался до 80,000 чел.; но это предложеніе было отринуто по финансовымъ отношеніямъ. Въ *Commerce* пишутъ, что полки, находящіеся въ Тулонѣ, Марсели, Монпелье и Нимѣ, получили приказаніе быть готовности къ походу.

— Покойный маршалъ Удино оставилъ военныя записки; сынъ маршала генералъ Удино намѣренъ издать ихъ.

— Генералъ-лейтенанты: Рейль и Додъ де ла Брюнери, произведены въ званіе маршаловъ Франціи.

— Подтверждается извѣстіе, что графъ Росси фр. посланникъ въ Римѣ, просилъ увольненія отъ должности.

— Исчислили, что въ продолженіе мѣсяца болѣе 50,000 Италіянцевъ, жившихъ во Франціи или въ Бельгіи, получили паспорты и уѣхали обратно въ свое отечество.

— Въ Монитерѣ пишутъ, что начальникъ морскаго французскаго поста у береговъ западной Африки, доноситъ морскому министру, что коммодоръ Готемъ, командующій англійскою эскадрою при означенныхъ берегахъ, по жалобѣ его, что одинъ изъ англійскихъ капитановъ, не имѣя права, произвелъ обыскъ на французскомъ кораблѣ, сдѣлалъ ему публично строгій выговоръ.

Англія.

***Лондонъ.** 11 Сентября.*

По распоряженію правительства, работы, по укрѣпленію береговъ и островов въ каналѣ, продолжаются безостановочно. На островѣ Жерзи укрѣплены всѣ высоты между заливомъ св. Екатерины и фортомъ Монοргейль.

— Газета „Атласъ" почитаетъ отъѣздъ лорда Минто на материкъ Европы значительнымъ событіемъ. „Мы думаемъ, говоритъ она, что лордъ ѣдетъ въ Римъ для занятія мѣста британскаго посланника при дворѣ Піи IX. Это мнѣніе подкрѣпляется какъ словами нѣкоторыхъ достовѣрныхъ особъ, такъ и разными обстоятельствами, обнаруживающими намѣреніе нашего правительства — перемѣнить, наконецъ, то нелѣпое и неопредѣленное положеніе, въ которомъ мы до сихъ поръ находились относительно главы Римской церкви."

— Ирландскіе журналы ежедневно представляютъ новыя доказательства живаго участія къ Папѣ и даже говорятъ о возможности сформированія ирландской бригады, которая предложитъ Папѣ свои услуги.

— Въ послѣдній четвергъ произведена была въ Дублинѣ публичная продажа движимаго имущества О'Коннеля. На мѣсто продажи прибыло много посѣтителей, одни чтобы видѣть квартиру знаменитаго мужа, а

rającéj najzaszczytniejszych wyrazach, przynieść pociechę. Panna de Luzy Desportes otrzymawszy podany jéj list, poznała natychmiast rękę, która go pisała, i przycisnęła go do serca, wynurzając najżywszą wdzięczność, którą też natychmiast przelała w długiéj odpowiedzi, na któréj napisanie część nocy poświęciła. Pismo to przesłane zostanie za pośrednictwem poselstwa angielskiego na miejsce swego przeznaczenia.

— Marszałek Sebastiani wyjeżdża z dziećmi swéj córki do Włoch, gdzie zamierza przepędzić zimę.

— Rodzina Sebastiani miała otrzymać od rządu parostatek *Pegouin*, dla przewiezienia zwłok Xiężnéj Praslin do Korsyki.

— Na grobie Xięcia Praslin położono tylko kamień z wyrytym krzyżem, bez żadnego napisu.

— Xiążę Glücksberg donieść miał rządowi z Madrytu, że nowe ministerstwo chce zwołać kolegia wyborcze między 25 a 30 b. m., w celu wybrania Deputowanych do Kongressu, który ma się zebrać 15 października. Kortezom ma być przełożony projekt względem zmienienia prawa o następstwie tronu.

— Według dz. *Indicateur de Bordeaux*, Królowa Krystyna wyjechała potajemnie z Paryża ku granicy hiszpańskiéj.

Dnia 19 września.

W *Gazette de France* piszą, że na ostatnich posiedzeniach Rady Ministrów postanowiono zgromadzić u stóp gór Pirenejskich obóz ze 40,000 ludzi. Na Radzie wynurzyli też niektórzy członkowie życzenie, aby skład tego obserwacyjnego korpusu, wynosił 80,000 ludzi, ale ten wniosek został odrzucony, ze względów finansowych. W *Commerce* piszą, że półki stojące w Tulonie, Marsylii, Montpellier i Nismes, otrzymały rozkaz być w gotowości do pochodu.

— Zmarły Marszałek Oudinot zostawił po sobie pamiętniki wojskowe, które ma wydać syn jego Jenerał Oudinot.

— Jenerał-Porucznicy: Reille i Dode de la Brunerie, mianowani zostali Marszałkami Francyi.

— Potwierdza się wiadomość, że Hrabia Rossi, nasz Poseł w Rzymie, żądał swego odwołania.

— Wyliczono, że w ciągu miesiąca, przeszło 50,000 Włochów, przebywających we Francyi lub w Belgii, wzięli paszporty i udali się z powrótem do swojéj ojczyzny.

— Czytamy w *Monitorze*, że dowódzca stacyi francuzkiéj przy brzegach zachodniéj Afryki złożył raport Ministrowi morskiemu, iż kommodor Hotham, dowodzący flotą angielską przy pomienionych wybrzeżach, na zaniesione przez niego zażalenie, że jeden z kapitanów angielskich ośmielił się przeglądać nieprawnie okręt francuzki, udzielił temuż kapitanowi publiczną naganę.

Anglia.

Londyn, 15 września.

Rząd angielski prowadzi bez przerwy roboty około obwarowania brzegów, oraz ufortyfikowania wysp na kanale. Na wyspie Jersey połączono dla obwarowania wszystkie wzgórza między zatoką St. Katarzyny i zamkiem Montorgueil.

— Dziennik *Atlas* uważa odjazd Lorda Minto na stały ląd Europy, jako nader znaczący wypadek. „Sądzimy, powiada rzeczony dziennik, że Lord jedzie do Rzymu dla objęcia posady poselskiéj przy dworze Piusa IX. Zdanie o potwierdza się tak słowami niektórych wiarogodnych osób, jako też różnemi okolicznościami, z których się wyświeca zamiar naszego rządu, ażeby zmienić nareście to nierozsądne i nieoznaczone położenie, w któremeśmy dotąd zostawali względem Głowy Kościoła Rzymskiego."

— Dzienniki Irlandzkie codzień ogłaszają nowe dowody najżywszego spółczucia ku Papieżowi, i nawet mówią o podobieństwie utworzenia irlandzkiéj brygady, która swoje usługi ofiaruje Papieżowi.

— Onegdaj odbywała się w Dublinie licytacya ruchomości O'Connella. Przybyło na nią bardzo wiele osób, częścią aby widzieć mieszkanie sławnego męża, częścią dla nabycia na pamiątkę jakiego przedmiotu. Powszechną

другіе, чтобы купить что либо на память. Общее вниманіе обращала на себя простота и скромность убранства комнаты человѣка, который въ продолженіе полустолѣтія занималъ міръ своимъ именемъ. Любители искуствъ сожалѣютъ, что послѣ него не будутъ продаваться картины.

— Съ пароходомъ „Камбрія" получены донесенія изъ Бостона по 2-е с. м. По содержащимся въ нихъ свѣдѣніямъ о ходѣ выборовъ, можно заключать, что партія виговъ будетъ имѣть перевѣсъ въ новой палатѣ представителей. Извѣстія изъ Мексики простираются по 6-е Августа. Генералъ Скоттъ выступилъ изъ Пуэблы съ 10,000 чел. по направленію къ столицѣ Мексики. Съ каждымъ днемъ ожидаютъ извѣстія о занятіи этого города американскими войсками. Генералъ Паредесъ успѣлъ ускользнуть отъ Американцевъ; онъ прибылъ на Англійскомъ пароходѣ въ Вера-Крузъ, откуда пробрался въ Мексику. Присутствіе его можетъ измѣнить положеніе дѣлъ.

— Въ *Liverpool-Times* напечатано письмо, полученное изъ Кантона отъ 22-го Мая; въ коемъ обращаютъ на себя вниманіе слѣдующія слова: „Это вѣрно будетъ послѣднее мое письмо; ибо сію минуту узналъ я, что въ слѣдующую ночь мы всѣ будемъ обезглавлены, покрайней мѣрѣ такъ утверждаютъ Китайцы.

16 *Сентяб[р]я.*

Герцогъ Веллингтонъ, по званію губернатора пяти гаваней: Дувра, Сандвича, Румнея, Винчельзи и Ріе, присутствовалъ на чрезвычайномъ засѣданіи въ Дуврѣ; постановлено немедленно приступить къ постройкѣ перваго отдѣленія охранныхъ гаваней, и уже сдѣлано по сему соотвѣтственное распоряженіе.

— Банкротства усиливаются ужаснымъ образомъ, такъ что становятся весьма опасными для торговли; объявленное на дняхъ чрезвычайное банкротство Гг. Гоуэра, Непюсь и комп., кои въ продолженіи многихъ лѣтъ были въ торговыхъ сношеніяхъ со всѣми частями свѣта распространило по всему Лондону паническій страхъ. Уважаемый торговый домъ Гг. Гасти и Гочисонъ пріостановили также свои платежи.

— Сегодня проданъ съ аукціоннаго торга домъ Шекспира въ Стратфордѣ на Авонѣ, за 8,000 ф. ст. Покупку эту сдѣлали вмѣстѣ Лондонскій и Стратфордскій комитеты.

— Внукъ Вальтеръ Скотта получилъ дозволеніе присоединить фамилію Скоттъ къ своему прозванію Локгартъ.

— Въ первыхъ числахъ сего мѣсяца, въ Шотландскихъ горахъ были такіе холода, что 2-го числа, двое Англичанъ, которые путешествовали пѣшкомъ, съ тою цѣлію, чтобы видѣть живописныя окрестности, найдены замерзшими.

Италія.

Римъ, 3 Сентября.

Караулы австрійскаго корпуса войскъ стоятъ внутри города Феррары по-прежнему, съ тою только разницею, что тамъ, гдѣ стоятъ теперь два солдата, было за нѣсколько дней шестеро. Графъ Ауэрсперъ, получивъ положительное извѣстіе о приближеніи папскихъ линейныхъ войскъ и Швейцарцевъ, отправился къ кардиналу-легату Чіаки и объявилъ ему, что онъ впуститъ Папскія войска въ городскія ворота не прежде, какъ по полученіи приказанія на то отъ высшаго начальства. Кардиналъ, разумѣется, не былъ согласенъ, и какъ, въ продолженіе разговора, понятія того и другаго о взаимныхъ правахъ больше и больше разъединялись, то легатъ и просилъ генерала на будущее время замѣнить личныя свиданія перепискою.

— Маркизъ д'Азеліо, извѣстный Италіянскій писатель, пріобрѣвшій извѣстность романомъ Гекторъ Фіерамоска, вышедшимъ въ свѣтъ уже лѣтъ пятнадцать тому назадъ, и нынѣ занимающійся политическими сочиненіями, уѣхалъ на сихъ дняхъ отсюда въ Болонью, съ политическимъ порученіемъ относительно Романьи. Изъ получаемыхъ извѣстій видно, что путешествіе его походитъ на тріумфальное шествіе. Въ городѣ Терни,

zwracała uwagę prostota i skromność w umeblowaniu mieszkania człowieka, który przez pół wieku zajmował świat swém imieniem. Z wielkim żalem lubowników sztuki, obrazy po nim nie będą należeć do licytacyi.

— Parostatkiem *Cambria* nadeszły tu wiadomości z Bostonu po dzień 2-gi b. m. Z nich dowiadujemy się, że sądząc po dotychczasowych wyborach, stronnictwo Whigów w Stanach-Zjednoczonych będzie miało przewagę w przyszłéj Izbie Reprezentantów. Wiadomości z Mexyku dochodziły do 6 sierpnia Jenerał Scott opuścił w tym dniu Puebla, na czele 10,000 ludzi, kierując się ku Mexykowi. Codzień oczekują doniesienia o zajęciu tego miasta przez wojska Amerykańskie. Jenerał Parédes potrafił omylić czujność Amerykanów i przybył na parostatku angielskim do Vera Cruz, skąd dostał się do Mexyku. Obecność jego może zmienić stan rzeczy.

— *Liverpool-Times* ogłasza list, datowany z Kantonu, d. 22 maja, w którym zwraca uwaga następujący okres: „Będzie to zapewne mój list ostatni; dowiaduję się bowiem, że téj nocy będziemy mieli wszyscy głowy ucięte, a przynajmniéj tak głoszą Chińczycy.

Dnia 16 *września.*

Xiążę Wellington, odbywał w zeszłym tygodniu, jako Gubernator pięciu portów: Dower, Sandwich, Rumney, Winchelsea i Rye, nadzwyczajną sessyą portową w Dower, na któréj postanowiono zająć się natychmiast piérwszym oddziałem tamecznych portów bezpieczeństwa, i wydano zaraz stosowne rozkazy do rozpoczęcia robót.

— Bankructwa mnożą się w zatrważający sposób, jedne pociągają za sobą drugie i stają się strasznemi dla handlu; jakoż świeże nadzwyczajne bankructwo PP. Gower, Nephews i komp., którzy od lat dawnych zostawali w stosunkach handlowych ze wszystkiemi częściami świata, rozszerzyło paniczny przestrach w całym Londynie. Poważany dom Hastie i Hutchison wstrzymał także swe wypłaty.

— Dzisiaj wystawiony był na sprzedaż publiczną dom Szekspira w Stratford, nad Avoną, i zakupiony za 3,000 f. szt. przez zjednoczone w tym celu komitety: Londyński i Stratfordski. Rzeczywistość wartość tego domu nie przenosi 100 f. szt.

— Wnuk Walter Scotta otrzymał pozwolenie dołączenia nazwiska Scott do swego nazwiska Lockhard.

— W piérwszych dniach tego miesiąca, tak ostre były w górach Szkockich zimna, że d. 2 go, dwóch Anglików, którzy pieszo odbywali podróż dla obejrzenia tych malowniczych okolic, znaleziono rano zmarzłych.

Włochy.

Rzym, 3 września.

Warty Austryackiego korpusu stoją po dawnemu wewnątrz miasta Ferrary, z tą tylko różnicą, że gdzie obecnie stoi dwóch żołnierzy, tam przed kilku dniami było ich sześciu. Hrabia Auersperg, otrzymawszy urzędową wiadomość o zbliżaniu się ku Ferrarze Papiezkich wojsk liniowych i Szwajcarów, udał się do Kardynała-Legata Ciacchi, z oświadczeniem że nie pierwéj wpuści wojsko Papiezkie do bram miasta, aż otrzyma na to pozwolenie od wyższéj swojéj zwierzchności. Kardynał, rozumie się, iż na to nie przystał, a ponieważ w ciągu rozmowy, pojęcia jednego i drugiego o wzajemnych prawach coraz się więcéj różniły, Legat upraszał w końcu Jenerała, aby na przyszłość, w miejsce osobistego widzenia się, obrał drogę korrespondencyi na piśmie.

— Margrabia d'Azeglio, znany pisarz włoski, autor romansu *Hektor Fieramoscha*, wydanego już przed laty 15, i zajmujący się teraz pisaniem dzieł w przedmiocie polityki, wyjechał ztąd w tych dniach do Bolonii, z politycznemi poleceniami względem Romanii. Z odbieranych odeń wiadomości, okazuje się, iż podróż jego podobna jest do ciągłego tryumfu. W mieście Terni, wszyscy obywatele zgromadzili się na jego powitanie w Ratuszu. P. Azeglio

всѣ граждане собрались въ ратушѣ. Д'Азеліо произнесъ рѣчь, послѣ чего былъ сосгавленъ адресъ къ Папѣ въ сущности слѣдующаго содержанія: „Граждане Терни добровольно объявляютъ свою готовность нести всякій чрезвычайный налогъ, который правительство сочтетъ необходимымъ для защиты независимости страны. Тѣ же граждане предлагаютъ Папѣ свое достояніе и свою жизнь, чтобы защитить его особу во время вторженія иностранцевъ и противъ нихъ".

— На прошедшей недѣлѣ воръ забравшись въ церковь *Santa Maria degli Angeli*, укралъ серебряную дароносицу съ освященными дарами. Это необыкновенное происшествіе въ Римѣ. Однако за 10 предъ симъ лѣтъ такое же святотатство совершенно уже было въ церкви св. Козмы и Даміана. Папа Григорій XVI велѣлъ Святотатца, молодаго человѣка 15—16-ти лѣтъ, публично обезглавить на мосту крѣпости св. Ангела.

5 Сентября.

Переговоры о занятіи Феррары, производимые между папскимъ дворомъ и вѣнскимъ кабинетомъ, находятся теперь на такой точкѣ, что съ здѣшней стороны прежде всего требуютъ возстановленія *statu quo*, разумѣя подъ тѣмъ удаленіе войскъ въ крѣпость. Лишь тогда, когда будетъ исполнено это требованіе, согласятся приступить къ обсужденію вопроса о правѣ. Въ этомъ смыслѣ было писано въ Вѣну въ послѣднихъ числахъ Августа, при чемъ, не скрыто и зло, какое повлекли, или повлекутъ за собою происшествія въ Феррарѣ. Вѣнскій кабинетъ не согласенъ, какъ кажется, на такое предложеніе, полагая, что Италія уже вступила въ фазу переворота и что уступка только можетъ доставить этому перевороту большій просторъ."

Лукка, 3 Сентября.

Послѣ двудневныхъ смятеній, спокойствіе здѣсь уже возстановлено, и учреждена національная гвардія. Герцогъ луккскій издалъ къ своимъ подданнымъ слѣдующую прокламацію:

„Мы, Карлъ Лудвикъ Бурбонскій, инфантъ Испанскій и проч., герцогъ луккскій. Нашимъ возлюбленнымъ подданнымъ. Мы хотимъ властвовать надъ вами не страхомъ, но любовію, не силою, но благодѣяніями, и потому открываемъ вамъ наше отеческое сердце. По примѣру того, что въ сосѣдственной Тоскаѣ мало по малу приводится въ исполненіе, мы желаемъ въ наискорѣйшемъ времени подвергнуть зрѣлому изслѣдованію все служащее къ вашему благу, чтобы заранѣе сдѣлать васъ участниками выгодъ, которыя могутъ проистечь изъ того. Сообразно сему, мы объявляемъ объ учрежденіи гражданской гвардіи (*guardia civica*), необходимой для общественнаго спокойствія; равно-мѣрно дали мы нашему Государственному совѣту нужныя повелѣнія, чтобы онъ съ величайшимъ раченіемъ представлялъ намъ о каждой реформѣ, соотвѣтствующей вашимъ справедливымъ требованіямъ и способной удовлетворить наше пламенное желаніе—видѣть васъ навсегда довольными и счастливыми. А потому имѣйте все довѣріе къ этимъ любви исполненнымъ словамъ вашего отца и государя, который искренно желаетъ всѣмъ вамъ добра и только призываетъ на совѣтъ тѣхъ вашихъ согражданъ, которые пользуются общею вашею любовью и уваженіемъ. Дано въ С. Мартино въ Виньяле, 1-го Сентября 1847.

Карлъ Лудвикъ"

— Сегодня обнародованъ здѣсь герцогскій декретъ, уничтожающій всѣ дѣла, производящіяся въ судахъ по случаю послѣднихъ смятеній въ Луккѣ. — Радость жителей неизъяснима. Бюсты герцога и Пія IX, съ вѣнцами на головахъ, носятъ по городу въ торжественной процессіи, при звукахъ музыки и громѣ орудій. Восторгъ достигъ до высочайшей степени, когда герцогъ вмѣстѣ къ наслѣдникомъ престола появился на крыльцѣ своего дворца, чтобы милостиво принять изъявленіе признательности своего народа.

Флоренція, 6 Сентября.

Послѣдніе дни были праздниками для всей Тосканы. Гросгерцогъ издалъ, наконецъ, давно ожидаемый декретъ, объ учрежденіи гражданской гвардіи (*Guardia civica*). По этому случаю вчера (въ Воскресенье), весь городъ съ самаго утра принялъ праздничный видъ. Въ полдень составилась изъ нѣсколькихъ

przemówił do nich, poczém ułożony został adress do Papieża, następującéj treści: „Mieszkańcy Terni, przyjmują dobrowolnie na siebie wszelki nadzwyczajny podatek, jakiego rząd uzna potrzebę dla obrony niepodległości ojczyzny. Ciż mieszkańcy ofiarują Papieżowi swoje majątki i życie, na obronę Jego osoby podczas wtargnienia cudzoziemców, jako też na ich odparcie."

— W przeszłym tygodniu, złodziéj zakradłszy się do kościoła Santa Maria degli Angeli, ukradł srébrne *ciborium* z poświęconemi hostyami. Jest to nadzwyczajny przypadek w Rzymie. Przed 10 atoli laty popełniono już raz podobną kradzież w kościele św. Kozmy i Damiana. Papież Grzegorz XVI kazał świętokradzcę, 15 — 16-letniego chłopca, stracić publicznie przez ucięcie głowy przy moście twierdzy Anioła.

Dnia 5 września.

Układy względem zajęcia Ferrary, toczące się między Stolicy Apostolską a gabinetem Wiedeńskim, znajdują się obecnie na takiéj stopie, że z naszéj strony wymagają przedewszystkiem przywrócenia uprzedniego *status quo*, pod którym rozumieją cofnięcie wojsk do twierdzy, i dopiéro po dopełnieniu tego warunku zgodzą się przystąpić do roztrząsania kwestyi o prawie służącem Austryi. W tym duchu pisano ztąd do Wiednia, w ostatnich dniach Sierpnia, przyczém nie tajono wcale złych skutków, jakie już zajęcie Ferrary pociągnęło, lub może jeszcze pociągnąć za sobą. Gabinet Wiedeński nie chce się przychylić, jak głoszą, do tego żądania Rzymu, przypuszczając, że Włochy wstąpiły już w zakres burzliwych przemian, i że powolność ze strony Austryi, większeby tylko otworzyła im pole.

Lukka, 3 września.

Po dwudniowych zaburzeniach, spokojność tu przywróconą została, i ustanowiono gwardyą narodową. Panujący Xiąże wydał do swoich poddanych następującą odezwę:

„My, Karol Ludwik de Bourbon, Infant hiszpański i t. d., Xiąże Lukieski. Naszym ukochanym poddanym. Chcemy panować nad wami nie postrachem, ale miłością, nie siłą, lecz dobrodziejstwy; i przeto otwieramy wam nasze ojcowskie serce. Na wzór tego, co w sąsiedniéj Toskanii powoli przychodzi do skutku, pragniemy, w najkrótszym czasie, poddać pod dojrzałą rozwagę wszystko to, co może służyć ku waszemu dobru, aby was wcześniéj uczynić uczestnikami pożytków, jakie ztąd wyniknąć mogą. W skutek tego, obwieszczamy wam utworzenie gwardyi narodowéj (*guardia civica*), potrzebnéj nieodbicie dla spokojności ogólnéj. Razem z tém, daliśmy stosowne rozkazy naszéj Radzie Stanu, iżby przedstawiała nam, z największą troskliwością, wszelkie reformy, odpowiedne waszym słusznym żądaniom i zdolne zaspokoić nasze najgorętsze życzenie — widzieć was zawsze szczęśliwemi i zadowolnionemi. Miejcież przeto zupełną ufność w tych miłością natchniętych słowach waszego Ojca i Władzcy, który szczerze pragnie waszego dobra, i tych tylko z pomiędzy waszych współziomków powołuje do swojéj rady, którzy posiadają największy wasz szacunek i miłość. Dan w *S. Martino in Vignale*, 1 września 1847 roku.

(podp.) *Karol Ludwik.*"

— Dziś ogłoszony tu został dekret Xiążęcy, umarzający wszelkie processa, toczące się przed sądem, z powodu ostatnich zaburzeń i niespokojności w Lucce. Radość mieszkańców jest do nieopisania. Uwieńczone popiersia Xięcia i Piusa IX obnoszone są w uroczystéj processyi po mieście, śród dzwięku muzyki, dzwonów i gromu dział. Zapał doszedł dziś do najwyższego stopnia, gdy Xiążę wraz z Następcą, ukazał się na kruzganku swego pałacu, ażeby przyjąć łaskawie hołd wdzięczności swojego ludu.

Florencya, 6 września.

Ostatnie dni były dniami uroczystości dla całéj Toskanii. Wielki Xiąże ogłosił nakoniec długo oczekiwany dekret o ustanowieniu gwardyi narodowéj (*guardia civica*). Z tego powodu wczoraj (w Niedzielę), całe miasto od samego rana przybrało postać świąteczną. O południu utworzyła się z kilku tysięcy mieszkańców uroczysta proces-

тысячь жителей торжественная процессія, съ хорами музыки и знаменами, для принесенія гросгерцогу благодарности отъ лица всего тосканскаго народа. Гросгерцогъ стоялъ на балконѣ дворца Питти съ двумя старшими принцами; радостные крики смѣшались со звономъ колоколовъ. По полудни совершенно было въ соборной церкви торжественное молебствіе, а вечеромъ весь городъ и куполъ собора были великолѣпно иллюминованы.

Неаполь, 4 Сентября.

Заговоръ, открытый въ Палермо, произвелъ здѣсь весьма-непріятное впечатлѣніе, тѣмъ болѣе, что въ немъ были замѣшаны также нѣкоторые изъ здѣшнихъ гражданъ. Безпокойства, происшедшія въ Мессинѣ и Реджіо, подавлены, какъ объявляетъ правительство, мужествомъ королевскихъ войскъ, и теперь, спокойствіе тамъ совершенно возстановлено. Слухъ, будтобы возстаніе распространилось до Катанзаро и Козенцы, не имѣетъ въ себѣ ничего основательнаго. Безпорядки въ Калабріи продолжаются и перешли въ гористые округи Апуліи. Нѣтъ надобности говорить, что, въ слѣдствіе недавнихъ безпокойствъ, множество лицъ всякаго званія взято подъ стражу.

— За нѣсколько предъ симъ дней скончался здѣсь бывшій Сицилійскій Вице-Король, маркизъ Феррара, который, при вступленіи на престолъ нынѣшняго Короля, приговоренъ былъ къ изгнанію на нѣсколько лѣтъ; его похоронили съ большимъ великолѣпіемъ; онъ оставилъ 40,000 червонцевъ годичнаго дохода.

Греція.

Аѳины, 5 Сентября.

Греческое правительство препроводило, 30 числа м. м., представителямъ трехъ покровительствующихъ державъ ноту, съ приложеннымъ къ ней отчетомъ по финансовому состоянію страны, для поддержанія новаго проекта относительно постепеннаго погашенія греческаго долга. По сему проекту, это погашеніе пришло бы въ исполненіе въ послѣднихъ числахъ 1860 года. Проектъ, составленный Коллеттисомъ, почитаютъ превосходнымъ, и надѣются, что державы согласятся на изложенныя въ немъ предположенія. Единственною господствующею въ немъ мыслію, есть удовлетвореніе Англіи, и потому здѣсь почти несомнѣваются въ томъ, что прочія державы дозволятъ отсрочить уплату слѣдующаго имъ долга, лишь бы предоставить возможность погасить долгъ слѣдующій Англіи.

— Президентъ министерскаго совѣта, Г. Колетти, за недѣлю предъ симъ опасно заболѣлъ; донынѣ нѣтъ еще надежды на его выздоровленіе.

— Турецкій агентъ, Османъ-Эффенди, приготовляется къ отъѣзду, и Порта начинаетъ прекращать свои сношенія съ Греціею.

— Слышно, что вскорѣ прибудетъ сюда другая эскадра англійскаго флота.

НОВѢЙШІЯ ИЗВѢСТІЯ.

По полученной въ Берлинѣ телеграфической депешѣ изъ Кельна отъ 24 Сентября, президентъ французскаго кабинета, маршалъ Сультъ, подалъ въ отставку, а на его мѣсто президентомъ министерскаго совѣта назначенъ Г. Гизо.

— Съ пароходомъ австрійскаго Ллойда, получено въ Тріестѣ изъ Аѳинъ извѣстіе, что первенствующій министръ Колетти скончался утромъ 12-го Сентября. За три дня до его смерти Король возвелъ его въ званія фельдмаршала и сенатора. Эти званія возвысятъ только блескъ его погребенія.

sya, z chórami muzyki i sztandarami dla wynurzenia Wielkiemu Xięciu wdzięczności w imieniu całego ludu Toskańskiego W. Xiąże stał na balkonie pałacu Pitti z dwóma starszymi synami; okrzyki radości zlewały się z odgłosem dzwonów; po południu odbyło się w katedralnym kościele uroczyste nabożeństwo, a wieczorem całe miasto i kopuła katedry były wspaniale oświecone.

Neapol, 13 sierpnia.

Spisek, odkryty w Palermo, sprawił tu arcy-nieprzyjemne wrażenie, tém bardziéj, iż wielu z tutejszych obywateli było także w nim zawikłanych. Zaburzenia wynikłe w Messynie i Reggio, zostały potłumione, jak rząd donosi, męztwem wojsk królewskich, i teraz panuje tam zupełna spokojność. Pogłoski, jakoby powstanie rozprzestrzeniło się do Catanzaro i do Cosenza, nie mają w sobie nic zasadniczego. Rozruchy w Kalabryi trwają ciągle i doszły do górzystych okręgów Apulii. Niema potrzeby dodawać, że w skutku ostatnich zaburzeń, wiele bardzo osób, wszelkiego stanu, zostało aresztowanych.

— Przed kilku dniami umarł tu były Wice-Król Sycylii, Margr. Ferrara, który za wstąpieniem na tron teraźniejszego Króla, na kilkoletnie wygnanie skazany został. Pochowano go z wielką okazałością; zostawił po sobie 40,000 dukatów rocznego dochodu.

Grecya.

Ateny, 5 września.

Rząd grecki przesłał pod dniem 30 z m. Reprezentantom trzech mocarstw opiekuńczych notę, do któréj dołączone jest przedstawienie finansowe stanu kraju, dla uzasadnienia nowego planu, jaki rząd projektuje w celu powolnego umorzenia długu greckiego. Według tego planu, umorzenie to przyszłoby do skutku z końcem roku 1860. To przedstawienie, ułożone przez Kolettego, ma być rzeczywiście arcydziełem, i pochlebiają tu sobie, że mocarstwa przystaną na rozwinięte w nim propozycye. Jedyną panującą tu myślą jest zaspokojenie Anglii; i dla tego liczą prawie z pewnością, że inne mocarstwa zezwolą na przedłużenie przypadających im rat wypłaty, aby tylko dla spłacenia Anglii pozostawić potrzebne fundusze.

— Prezes Rady Ministrów, P. Kolettis, zachorował niebezpiecznie przed tygodniem; dotąd nie ma jeszcze nadziei polepszenia jego zdrowia.

— Ajent turecki, Osman Effendi, przygotowuje się do odjazdu, i Porta zaczyna zrywać stosunki swoje z Grecyą.

— Słychać, że wkrótce przybędzie tu druga flota angielska.

NAJNÓWSZE WIADOMOŚCI.

Podług otrzymanéj w Berlinie telegraficznéj depeszy z Kolonii, pod d. 24 września, Prezes gabinetu francuzkiego, Marszałek Soult podał się do dymissyi, a w miejsce jego Prezesem Rady Ministrów mianowany został P. Guizot.

— Parostatkiem austryackiego *Lloydu*, otrzymano w Tryeście wiadomość z Aten, iż Piérwszy Minister, P. Kolletis, umarł tamże d. 22 września. Trzema dniami przedtém, Król nadał mu stopień Feldmarszałka i godność Senatora. Wysokie te dostojeństwa pomnożyły tylko świetność jego pogrzebu.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Гликсберга—Печ. позвол. 26-го Сентября 1847 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ.*